

Informacja o spotkaniu Międzynarodowego Komitetu Ravensbrück (MKR) w dniach 7-11 listopada 2024 r. w Terezinie (Czechy).

W spotkaniu brali udział przedstawiciele 10 krajów reprezentujący środowiska byłych więźniarek KL Ravensbrück. Z Polski brały udział Hanna Nowakowska, przewodnicząca Klubu byłych Więźniarek KL Ravensbrück - wiceprezydent MKR i Barbara Piotrowska - członkini Klubu i MKR.

Głównymi tematami spotkania były:

1. Sprawozdania z działalności w okresie wrzesień 2023 r. – październik 2024 r.

- przedstawione sprawozdanie Muzeum Miejsca Pamięci i Przestrogi – Memorial Ravensbrück zawierało szczegółowe dane o wystawach, wizytach, pracach edukacyjnych, w tym dyskusje z 2 i 3 pokoleniem – rozważanie wpływu traumy poobozowej na życie rodzin, o pracach upamiętniających, projekty artystyczne wyrażające życie w obozie, wydawnictwa, organizacje uroczystości, sprawy pomieszczeń – remonty, badanie wpływu zmian klimatycznych na pamiątki po więźniarkach, współpracę z firmą Siemens, zwrócono uwagę na braki w personelu, pracę wolontariuszy, potrzeby finansowe i wiele innych problemów. Przedstawiono również plan prac na 2025 r. w tym organizację 80 rocznicy oswobodzenia Obozu, planowane jest zaproszenie żyjących jeszcze byłych więźniarek z różnych krajów.
- w sprawozdaniach poszczególnych krajów podkreślono prace nad przekazywaniem pamięci o tym co było jako przestrogi. Są to spotkania, wydawnictwa, organizacja i udział w uroczystościach, opieka nad byłymi więźniarkami, a w tym potrzeby wsparcia finansowego ze strony władz państwowych i organizacji społecznych.

W dyskusji nad sprawozdaniami podkreślono rolę i potrzebę utrzymania Muzeum Ravensbrück oraz organizacji krajowych dla przekazywania pamięci jako przestrogi przed nienawiścią, pogardą, żądzą władzy i zysków prowadzących do wojen i tragedii ludności cywilnej. Informowano też o różnej sytuacji politycznej i potrzebie „budowania mostów porozumienia”.

2. Najważniejsze tematy omawiane i dyskutowane:

- sprawa utworzenia archiwum Międzynarodowego Komitetu Ravensbrück. Powołano 3 osobową komisję, która ma przygotować założenie archiwum.
- przygotowanie projektu przekazania w postaci cyfrowej organizacji Obozu i życia więźniarek. Projekt ma nazwę „MEMHORA”. Stronę techniczną przygotowuje włoski fotograf, a merytoryczną MKR. Rozważyć należy koszty projektu i zdobycie środków finansowych.
- budowę przystani dla łodzi na jeziorze Schwedt. Przedstawicielki Niemiec i Austrii opracowały projekt pokazujący w jakiej odległości od strony obozu mają być ustawione boje graniczne - tak aby ta część jeziora była nienaruszana przez turystów. Jest to miejsce gdzie były rozsypywane prochy więźniarek i musi być strzeżone jako grób.
- przewodnicząca MKR przedstawiła projekt "rezolucji politycznej"- proponowała aby MKR zaapelował do innych Komitetów Obozów Koncentracyjnych, aby wspólnie wystąpić do Unii Europejskiej o podjęcie działań przeciw wojnom i przemocy, które toczą się w Europie Wschodniej i na Bliskim Wschodzie. Po gorącej dyskusji co do treści i formy „rezolucji” zdecydowano, że MKR przyśle krajom projekt do końcowego ustalenia.

3. Zwiedzanie miejsc pamięci w Terezynie.

- Historyczne miasto składa się z dwóch istotnych części: dużego miasta warownego (Duża Warownia) otoczonego murami, oraz włączonej w te mury tzw. Małej Warowni. W czasie II Wojny Światowej w Dużej Warowni Niemcy utworzyli wielkie getto żydowskie, w Małej Warowni – obóz przejściowy.
- Uczestniczy spotkania MKR zwiedzali obie warownie, więzienia, obóz, krematorium, cmentarz, muzeum getta i nowe Miejsce Pamięci nad rzeką. Złożono w trzech miejscach kwiaty od MKR i od polskiej delegacji. Jednym z przewodników po mieście był p. Jb Katznelson przedstawiciel z Danii, który jako dziecko był więziony z matką w Terezynie i w KL Ravensbrück. Relacje Jego były poruszające. Historie tragedii ludzi uwięzionych w murach obu warowni w Terezynie powoduje sprzeciw wobec agresorów wywołujących obecnie konflikty zbrojne.

Opracowanie: Hanna Nowakowska Barbara Piotrowska